

Θυμόμαστε τον Παπαδιαμάντη... (Κατερίνα Χουζούρη)

[/ Πεμπτούσια](#)

Ο «Άγιος» των ελληνικών γραμμάτων όπως έχει ονομαστεί από πολλούς ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, άφησε την τελευταία του πνοή ξημερώματα στις 3 Ιανουαρίου του 1911, στη Σκιάθο. Ήταν άρρωστος με πνευμονία.

Πλήθος ελλήνων λογοτεχνών, έγραψαν δοκίμια ή ποιήματα εμπνευσμένα από την προσωπικότητα και το έργο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη.

Ο νομπελίστας ποιητής Γ. Σεφέρης, στο δοκίμιό του για τον Μακρυγιάννη έγραφε: «Ο Μακρυγιάννης είναι ο πιο σημαντικός πεζογράφος της νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας, αν όχι ο πιο μεγάλος, γιατί έχομε τον Παπαδιαμάντη». Ως «την κορυφή των κορυφών» τον χαρακτήριζε τον Παπαδιαμάντη, ο μεγάλος Κ.Π.Καβάφης. «Όπου και να σας βρίσκει το κακό... όπου και να θολώνει ο νους σας... μνημονεύετε Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη», έγραφε ο νομπελίστας Οδυσσέας Ελύτης. «Η ψυχή του είναι καθαυτό η ρωμείκη λαϊκή ψυχή», τόνιζε ο Γρηγόριος Ξενόπουλος. Ένας από τους μεγάλους ποιητές μας ο Νίκος Καρούζος γράφει για τον «ακέραιο» Παπαδιαμάντη:

Ο ΑΚΕΡΑΙΟΣ ΚΥΡ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Θαμνώδη ρήματα και φύλλα καταπράσινα της γλώσσας.

Μεγάλος άνθρωπος κι ανέσπερος έλληνας που κράτησε

τον πόνο στο σωστό του το ύψος

αγνοώντας και δημοτικισμούς και εξελικτισμούς και μόδες

αγνοώντας τα εκάστοτε μορμολύκεια

την ασίγαστη γενικότητα των πιθήκων

αγνοώντας τον αιώνα της καλπάζουσας εξυπνάδας

ο ανοξείδωτος.

Ήδη τα θύματα της Προόδου που πρόωρα σκουριάζει

πάνε στην πατρίδα του τη Σκιάθο

κι αγοράζουν ελπίζοντας οικόπεδα

πάνε για λίγο αεράκι λίγη θάλασσα και φρέσκο φεγγάρι.

Μα ειν' αδύνατο να κοροϊδέψουμε τη ρημαγμένη φύση
με ξιπόλητα Σαββατοκύριακα και με τροχόσπιτα.

Ο ακέραιος κυρ Αλέξανδρος
εκείνος ο περιούσιος Παπαδιαμάντης
και το κεράκι μας ακόμη δεν το θέλει.

Νίκος Καρούζος

(Από τη συλλογή: ΧΟΡΤΑΡΙΑΣΜΕΝΑ ΧΑΣΜΑΤΑ, Εγνατία, 1974)

Κατερίνα Χουζούρη